

ΚΥΨΕΛΗ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΑΝΙΓΝΩΣΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΡΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

προπληρωτέα

Ἐν Ἑλλάδι Ἀρ. ν. 6.

Ἐν τῷ ἔξωτερικῷ φρ. χρ. . . . 10

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΘΩΝ ΡΕΝΤΖΟΣ

ΕΤΟΣ Γ'.—ΦΥΛΛ. 10.

ΑΡΘΡΟΣ 34.

Ἐν Ζακύνθῳ τῇ 10 Ἀπριλίου 1886

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

==

ἘΝ ᾧ ἐν Ἑλλάδι τὴν σήμερον πάνυ ὀλίγοι καταγίνονται εἰς τὴν τῶν Ἰταλικῶν γραμμάτων μελέτην, οὕτως ὥστε ποιητικῆ φράσει δύναται τις ἀνευ φόβου ἀντιρρήσεις εἰπεῖν ὅτι παρ' ἡμῖν ὁ οὐρανεβάμων τῆς Θείας Τριλογίας Δημιουργός . . . per lungo silenzio pare fioco, (Ἵρα Giuliani, Comm. su Dante), ἐν Ἰταλία ὁσημέραι ὁ τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας ἔρως ἐρριζοῦται καὶ ἀγλαοὺς παράγει προόδου καρπούς. Ἐλάβομεν κατ' αὐτάς ἀνά χειρας σπουδαία ἔργα ἅτινα ὀφθαλμοφανῶς ἀποδεικνύουσι διά τινας ἐνθέρμου ζήλου οἱ Ἰταλοὶ θέτουσιν εἰς ἐνέργειαν τὸ περιβόητον τοῦ Ὀρατίου ῥητὸν . . . Vos exemplaria Graeca Nocturna versate manu, versate diurna εἴτε μεταφράζοντες μελίρρυτα ἔπη, εἴτε συνθέτοντες ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλληνικῇ. Μεταξὺ τῶν πρώτων λίαν εὐχαρίστως ἀνέγνωμεν κολακευτικὴν ἐπίκρισιν τῆς ἐμμέτρου Ἰταλικῆς μεταφράσεως τῶν ἐλασσόνων Ἑλλήνων Λυρικῶν Ποιητῶν παρὰ τοῦ διασήμου καθ. Giulio Danesi ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 12 τοῦ φιλολογικοῦ περιοδικοῦ φύλλῳ «Napoli Letteraria» οὕτως προομιαιζομένην. Ἄν ἐν τῷ

τῶν Μεδίκων κήπῳ ἔνθα ἐπισωρεύοντο, ὥσπερ ἐν προσκαιρῷ μουσεῖῳ, τὰ πολύτιμα λείψανα τῆς ἑλληνικῆς καλλιτεχνίας, ὁ Μιχαὴλ Ἄγγελος ἠσθάνθη πάλλουσαν ἐν τῇ ἑαυτοῦ καρδίᾳ τὴν τοῦ Φειδίου ψυχὴν—καὶ παραπλησίως ἤθελε συμβῆ τῇ ἡμετέρᾳ Λυρικῇ ἐὰν ἐμορφοῦτο πρὸς τὰς τῆς ἀρχαίότητος ὑγιεῖς πηγάς.»—Ἐπαινοῦσα δὲ τοιούτον πρόσφατον ἔργον Λυτρώσεως λήγει ἀναφέρουσα τὸν ἐξῆς στίχον τοῦ Ἀλκαίου περὶ οὗ ὁ Ὀράτιος «Lesbio primum modulate civi» κτλ.

τῶν οὐκ ἐστι λάθεσθ', ἐπειδὴ πρώτιστ' ὑπὸ ἔργον ἔσταμεν τό δε.

Μεγάλως δὲ ηὐφράνθημεν ἰδόντες ἐν ἐτέρῳ περιοδικῷ ἐγκωμιαζομένῃ τὴν ἔμμετρον μετὰφρασιν εἰς ἑλληνικὴν φωνὴν τῶν Λατινικῶν ποιημάτων δι' ἧν ὁ σοφὸς Πάπας Λέων ὁ ΙΓ' μνημονεῖ τὰ χυριώτερα γεγονότα τοῦ βίου αὐτοῦ, ἔργον τοῦ λογιῶν Fiorenza Josephi Κανονικοῦ τῆς Μητροπόλεως τοῦ Monreale ἐν Σικελία. Κατ' αὐτάς ἐτιμήθημεν καὶ ἐτέρῳ πολυτίμῳ δώρῳ. τοῦτ' ἐστὶ ἀντιτύπων πονήματος ἐπιγεγραμμένου «Fiori di Poesia Greca, Latina, Italiana» ἅτινα τῇ ἀληθείᾳ ἠδύσομα καὶ εὐχρῶα εἰσιν ἄνθη ὑπὸ εὐγενοῦς χειρὸς συλλεθθέντα, καὶ ἅτινα ὠραίαν ἀνοδοέσμην σχηματίζοντα ὑπὸ τοῦ μουσοφιλήτου νέου καθηγητοῦ

Ἱερ. Giuseppe Gennaro τῷ σεβασμίῳ καὶ γηραιῷ θεῷ του D. Antonino Sangiorgi ἀνδρὶ περιφανεῖ μεταξὺ τῶν τηβεννοφόρων λειτουργῶν τῆς Θέμιδος καὶ ἐν τῇ τῶν γραμμάτων πολιτεία πασιγνώστῳ δι' ἐνθέρμων αἰσθημάτων ἀγάπης καὶ εὐγνωμοσύνης προσφέρονται δῶρον. Ὁ νέος συγγραφεὺς κατοικήτης ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐν Acireale πόλει τῆς τῶν Κυκλάπων γῆς (῾Ora Storia Letteraria di Sicilia del S. Alessio Narbone) μετὰ μεγίστων ἐπαίνου καὶ εὐφημίας ἀποδείξωμεν πρὸ ἐνός ἔτους τὰς σπουδὰς αὐτοῦ διανύσας ἐν τῇ διαβολῇ τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς τοῦ Monreale τῆς πυρρινόου Νήσου ἐν ἡ ὁ Τυφῶν τοῦ τάφου του ἐτύχεν ὑπὸ τοῦ Διὸς κατακεραυνωθείς, καὶ ἀναγορευθεὶς διδάκτωρ τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς καὶ Ἰταλικῆς ποιήσεως ἀποκαλεῖ τὰ ἐπη αὐτοῦ ἀπαρχὰς τῶν ἰδρωτῶν αὐτοῦ. Ἄλλὰ ἐὰν τοσοῦτον καλλιπεῖς εἰσὶν αἱ ἀπαρχαὶ καὶ ἀκτινοβολοῦντα τῆς ἡριγενείας ἡδύς τὰ κάλλη, τίνας ἔσονται οἱ τῆς μεσημβρίας καὶ καρποτέλους ἐποχῆς μουσῶνιστοι τῆς Ἰαστεφάνου αὐτοῦ λύρας ἦχοι;—Μὴ δυνάμενοι ἐνεκεν τῆς προτιθείσης ἡμῖν βραχυλογίας νὰ ἀναφέρωμεν περὶ πάντων, μνησάν ποιῶμεν τῆς ἑλληνικῆς αὐτοῦ ἐλεγκείας εἰς Ἰάκωβον Λεοπάριον τὸν φιλέλληνα ἐκείνον ποιητὴν ὅστις ἐφλέγετο ὑπὸ τοῦ διακεστέρου ἔρωτος ὑπὲρ τῆς δαφνοκόμου Ἑλλάδος καὶ ὅστις ἐποίησε . . . per la Grecia i moribondi lumi Chiuder prostrato in guerra—τῶν ὠσαύτως ἑλληνικῶν ἐπιγραμμάτων εἰς τὸν ἔξογον Λατινιστὴν Θωμᾶν Βαλλάρων καὶ εἰς Καίσαρα Καντοῦ τὸν διδάσκαλον Ἱστοριογράφον πρὸς ὃν καὶ ἕτερον Λατινικὸν ἐπιγράμμα ἀνήθηκεν ὅτε οὗτος εἰς τεκμήριον βυχαριστίας καὶ εὐαρεσκείας ἐπεμψεν [αὐτῷ καλλιτεχνολόγῳ] εἰκόνα του. Νῦν δὲ ὑποδείγματος ἐνεκεν παρατίθεμεν τὸ ἐξῆς ἐπιγράμμα δι' ἐγκωμίων δημοσιευθὲν καὶ ὑπὸ τῆς ἐν Σύρῳ ἐκδομένης ἐφημερ. «Ἀνατολή.»

Εἰς ΚΑΒΙΝΟΤΑΤΟΝ ΘΩΜΑΝ ΒΑΛΛΑΥΡΩΝ
Ἄγκος χρύσειον Λατίου σοῦ βιβλία πάντα
Ἐξ ὧν μὲν πτωχὲς χρήματα συλλέγετο
Ἐδὴ κλέεις παυοῦται μὴ καὶ τ' αἶνεσις αἰπὴ
Ἄξια τῶν θνητῶν σφόδρα ἐπισταμένων.
Φῶς καὶ λάμπρυσμα ἡμῶν δὴ τῶν δε ἀριστων
Ἐν συγγράμμασιν κῦδα μένει θαλερά.

Τὴν ἀξίαν τῶν ποιημάτων τοῦ διακεκριμένου καθηγητοῦ ἐπέγνωμεν καὶ ἐκ τῆς [αὐθεντικῆς] κρίσεως τοῦ κλεινοῦ καὶ γνωστοῦ βῆν τῷ εὐρωπαϊκῷ φιλολογικῷ κόσμῳ καθηγητοῦ καὶ Γυμνασιάρχου Κερκύρας κ. Ἰωάννου Ρωμανοῦ τοῦ τιμῶντος ἡμᾶς διὰ τῆς πολυτίμου φιλίας του καὶ περὶ πολλοῦ ποιήσαντος αὐτά.

Συγχαίροντες ἄρα τῷ νεαρῷ ποιητῇ καὶ ἀναμένοντες παρ' αὐτοῦ εἶ τι τρανότερα τεκμήρια τῆς μουσοχαρέος αὐτοῦ εὐφυίας κατὰ ταύτην τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἡ Ἰταλία πρὸ πολλοῦ οὐκ ἐστὶ πλέον ἡ εὐδαίμων γῆ de' suoni e de carmi, καὶ καθ' ἣν, ὡς ᾠδύρετο ὁ Casa . . . vidi Elicona, e i sacri poggi Sali, dove vado orma è segnata oggi—περαινόμεν τὴν ἡμετέραν ἀναθεώρησιν διὰ τῶν μεστῶν ἀληθείας τε καὶ αἰσθημάτων λέξεων τοῦ λογομαθοῦς Maffei πρὸς Ὄθωνα τὸν Ἀ' βασιλέα τῶν Ἑλλήνων «Ἐκ τῆς Ἑλλάδος, μητρὸς καὶ τροφῆς πάσης εὐγενοῦς ἐπιστήμης, τὰ Ἰγράμματα διήλθον εἰς τὴν ὠραίαν χερσόνησον ἐκ τῶν Ἰλλεων καὶ τῆς θαλάσσης περιωρισμένην, ἐν ἣ τὸ πρῶτον ὠμίλησαν τὴν τοῦ Ἰλατίου μεγαλοπρεπῆ καὶ ἀντηχοῦσαν γλῶσσαν, εἴτα τὴν Ἰταλικὴν ἐφάμιλλον πρὸς τὴν μητέρα κατὰ τὴν γλυκύτητα καὶ ἁρμονίαν. Αἱ τρεῖς Φιλολογίαι Ἑλληνικῆ, Λατινικῆ καὶ Ἰταλικῆ, ὡσεὶ ἀδελφαί, ἔτεινον ἀμοιβαίως τὴν χεῖρα, καὶ ταῖς Χάρεσιν ὁμοιάζουσαι διὰ ἱεροῦ δεσμοῦ συζευχθεῖσαι, διὰ τοῦ μειδιάματος αὐτῶν ἠύφρανον καὶ διέδωκαν τὸ τοῦ ἐξευγενισμοῦ φῶς ἐκ τῆς ὑπάρειας τοῦ Μονβίζου μέχρι τῆς ἀκτῆς τοῦ Λιλυθαίου. Ὡστερ τὸ πάλαι αἱ Μοῦσαι διέχυσαν αὐτὸ ἐκ τῆς Θράκης εἰς τὸ Ταΐναρον, καὶ ἐκ τῶν τοῦ Ἀρχιπελάγους νήσων μέχρι τῆς Μελίτης.»—«Ἡ ποιήσις, λέγει λίαν καταλλήλως ὁ πολὺς Καίσαρ Καντοῦ, οὐδέποτε θανοῦσα περί τῶν ὁρέων τῶν δοθέντων παρὰ τῶν ἀρχαίων εἰς εἰκητήριον τῶν Πιερίδων, τὸ τῆς ἀνεξαρτησίας πνεῦμα διετήρηε καὶ τοὺς μάρτυρας αὐτοῦ ἦδε· καὶ εἰς τὰ κλεφτικὰ ἄσματα ἐπάδονται τὰ ἄλλα τῶν ἀνδρείων, θρῆμος τῶν Τούρκων καὶ τῶν πονηρῶν τῶ θάρρους, ἡ καρτερία τῆς πείνης, τῆς δίψης, τῶν βασάνων· ἢ πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ τὰ τῶν ἁγίων λείψανα εὐλάβεια. Οἱ τυφλοὶ τὰ φυλάττουσιν ἐν μνήμῃ καὶ νέοι Ὀμηροὶ μέλπουσιν αὐ-

τὰ κατὰ θύρας ἐπαιτοῦντες . . . Ἔθνος τοιούτων αἰσθημάτων δυνατόν νὰ καταδυναστεύηται ἀλλ' οὐχὶ καὶ νὰ διαφθεῖρηται· καὶ πρὸς τὸν μὴ διαφθαρέντα, ἡ τοῦ Θεοῦ ἡμέρα ἀφικνεῖται.»

Ἐν Κερκύρα τῇ 25 Μαρτίου 1886.

Φ. ΑΙ ΜΕΝΤΟΣ.

Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΜΝΟΣ

ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον, ἀνεδημοσιεύθη κατ' αὐτὰς ἐν Ῥώμῃ ἐνθου ποιήματα, ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ Ἰταλοῦ Πέτρου Bernabò Silorata ποιηθὲν, μεστὸν γενναίων αἰσθημάτων καὶ ἀγνοῦ φιλελληνισμοῦ. Τὸ ποίημα τοῦτο εἰς τὰς παρούσας δεινὰς τῆς ἡμετέρας πατρίδος περιστάσεις, εἶνε πολὺ κατάλληλον, διὸ καὶ εὐχαριστοῦμεν τῷ περιφανεῖ Ἰταλῷ, ὅστις ἀεὶποτε ἔχει εἰς τὸν νοῦν καὶ τὴν Ἑλλάδα, ἰδίως εἰς κρίσιμους στιγμὰς.

Ὁ Βερναβὸς Σιλοράτας εἶνε εἷς τῶν διακεκριμένων συγγραφέων ἐκείνων, ὧν τὰ ἔργα εἶνε λίαν ὠφέλιμα εἰς ἀνθρώπους πάσης τάξεως. Ἐγενήθη τῷ 1808 ἐν Porto Maurizio. Παιδιόθεν κλίσειν ἐδείξε πρὸς τὴν πείθειαν καὶ πρὸς τὰς σπουδαίας μελέτας. Τὸ ἰδανικὸν αὐτοῦ εἶνε νὰ γείνη ὠφέλιμος. Ἐρησκεία, Πατρις καὶ Οἰκογένεια εἶνε οἱ τρεῖς ἑωυτῆς του. Εὐτυχῶς ἔσχε τὴν εὐτυχίαν νὰ λάβῃ σύζυγον ἀρίστην, τὴν Κλαρίαν Μορώνη, γυναῖκα εὐπαιδείου, ποιητρίαν καὶ τύπος ἀρετῆς. Καίτοι ὑπέργερος εἰσέτι μελετᾷ νυχθημερὸν καὶ σκέπτεται πρὸς τὸ κάλον τοῦ πλησίον του. Τὰ ἔργα αὐτοῦ εἶνε πλεῖστα, καθὸ φιλόπονος. Εἶνε συντάκτης διαφόρων περιοδικῶν καὶ ἐφημερίδων. Ἐκτός τῶν πολλῶν πρωτοτύπων αὐτοῦ φιλοπονιμάτων, εἰς πεζὸν λόγον καὶ ἔμμετρον, ἐξέδωκεν 64 τόμους ἔργων ἁπαντῶν, Ἰταλῶν συγγραφέων καὶ ποιητῶν. Μετέφρασε τὰς ποιήσεις τοῦ Λαμαρτίνου, τὴν ἱστορίαν τοῦ Thiers, τὸν Βιργίλιον, τοὺς λειτουργικὸς ὕμνους, τὴν Παλαιὰν Διαθήκην ἔμμετρος, τὸν Beecher Stowe, τὸν Λέοντα Π'· καὶ πολλὰ ἄλλα ἔργα ποιητῶν καὶ πεζογράφων.

Ὁ σεβαστὸς οὗτος γέρον χάριν τῆς ἰκανότητός του, μεγάλως ἐκτιμᾶται ὑπὸ αὐτοκρατόρων, βασιλέων, παπῶν, ἐπιστημόνων καὶ λογίων. Ἐχει καρδίαν συμπαθῆ καὶ αἰσθημάτων σπάνια. Εἶνε ἀληθὲς φίλος, λάτρις τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀγαθοῦ, φιλέλληνα ἐκ τῶν εὐκρινεστάτων καὶ πολίτης ἀριστος. Τὸν ἔρωτά του πρὸς τὴν Ἑλλάδα δεκνύει τὸ κάτωθεν ποιημάτιον ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῶν Ἑλλήνων, οὗ ὁ τίτλος εἶνε «Ὁ ἐθνικός τῶν Ἑλλήνων ὕμνος».

Γιατί, Ἐρώπη, μὲ ἐντροπὴ σου

Τόση νὰ δεῖξῃς ἀχαριστία

Σ' ἐκεῖν τὸ Ἔθνος, ὅπου μεγάλη

Τὸ κανακεῖ τὴν γλυκεῖαν;

Ἄλλ' ἰδοὺ φθάνει τοῦ πόθου ὁ χρόνος

Γοργᾷ, γιομάτος ἀπὸ χαρᾶ.

Ὡ! τί ἀξίζει ἂν τοὺς προγόνους μας

Ὅλος ὁ κόσμος πάντα ἐπαίνει;

Τώρα νὰ πλύνουμε τόσ' ἀνομία

Ποῦ μᾶς παιδεύει, φθάν' ἡ στιγμή!

Ἄλλ' ὀλοζώντανη στέε' ἡ Ἑλλάδα

Ἀγκαλιὰ κ' εἶνε θλιμμένη, ἀχνή.

Ἄν θέλῃ ὁ ἔξνος, Πίνδο ἕως Κρήτη,

Ῥοδόφι ἕως Κέρκυρα, νὰ πάη νὰ ἰδῇ,

Παντοῦ θ' ἀκούσῃ νὰ ἀντηχοῦνε

Ὀργῆς θανάσιμης οἱ γογγυσμοί

Θὰ ἰδῇ τὸν Ἑλληνα τῆς σωτηρίας του

Τὸ θέτο φλάμπουρα νὰ προσκυνῇ.

Σεῖς π' ἀυλακόνετς γύρω τ' Αἰγαίου

Τ' ἀφρισμένα γλαυκὰ νερά,

Ὁ πλάστης θέλει μὲ κάθε τρόπο

Σ' ἐσᾶς νὰ δώτῃ Ἐλευθερία,

Σ' αὐτῇ τῇ θάλασσᾳ ἀφθαρτῆ δόξα

Στεφάνια ἐπλεξε γιὰ σᾶς, παιδιά.

Μήπως ἡ φήμη εἰς τὰς Κυκλάδας

Καὶ εἰς τὴν Εὐβοία δὲν ἀντηχεῖ;

Γενναῖοι Ἕλληνες, ὅλη τὴν γῆ σας

Ἀὲν στεφανώνει δόξα λαμπρῆ;

Πάντα ἀνίκητη ἡ Ἑλευθερία

Στὸ Μαραθῶνα φεγγυοβολεῖ.

Σεῖς τοῦ Ἐρμιάνθου τὰ παλληκάρια,

Σεῖς ἀπὸ τὸ Σούλι τὸ ξακουστό,

Ποῦ κλίνη ἔχετε τὰ ἄρματα σας

Σ' ὄλον τὸν κόσμον δεῖξετε ἐδῶ,

Ποῦ σπᾶει τὰ σίδερα δίκαιου ἡ τόλμη

Νὰ βρῆτε ἴππων καὶ σεβασμό.

Γύρω τὰ δάση τῆς Μακεδῶνος

Καὶ τῆς Ἠπείρου βουνὰ, γκρεμοὶ,

Πέρα τὰ Μέγαρα, Ἄηλος καὶ Σκύρος

Προσμένον πολέμου χαλαροῦ,
 Στὸ μαύρου χάρου τὴν τρικυμία
 Ὁ Μουσουλμάνος θεὸς νὰ πνιγῇ.
 Ναι, θεὸς νὰ δεῖξομε εἰς τὴν Ἑυρώπη,
 Ὅπου φωνάζει, μοχθαίει μ' ὄργην,
 Πῶς μετ' ἡ βία δὲν ξεφολιάζει,
 Τοῦ ἔθνισμοῦ μας ποτὲ ἡ τιμῇ,
 Κῆ ὅτι τὸ χέρι Οὐάματα κάνει
 Ὅταν ἡ Πίστις τὸ ὁδηγῇ.
 Μεταφραστὴς τοῦ ποιηματίου τούτου τοῦ
 φιλέλληρος Σιλωράτα εἶνε ὁ κύριος Ἄρι-
 στείδης Καψοκέφαλος. Περὶ τοῦ Σιλωράτα
 καὶ τοῦ ποιηματίου τούτου ἐδημοσιεύσαμεν
 ἡμεῖς πρό τινος ἀνωμόως ἄρθρον ἐν τῷ 1ῷ
 ἀριθ. τῆς ἐφημερίδος τῆς Ζακυνθοῦ «Κρίσις.»

Σ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ.

Η ΕΛΛΑΣ

κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1886.

ΠΟΙΗΜΑ Μ. ΜΑΡΤΖΟΚΗ

μετάφρασις

Δ. ΡΑΦΤΑΝΗ

Ναὶ εἶνε αὐτοὶ τοὺς ἀνδρείους προγόνους
 εἰς τ' ἀτρόμητα θλέπω παιδιά·
 Τὰ θεῶν κ' ἀνεύρισκα ἱστορία
 Τρόμον κ' αἰσχος βαρβαροῦ φυλῆς.
 Τοῦ Κανάρη ἡ ψυχὴ καὶ τοῦ Μάρκου
 Καθενὸς μετεχύθη εἰς τὰ στήθη·
 Καὶ τὸ εἶκοσιένον ἀνεστήθη
 Μ' αἰματοβρέκτο στέμμα τιμῆς.
 Τῶν Ψαρῶν τὰ καπνίζοντα ἐρείπια,
 Τὰ τῆς Χίου μετ' αἶμα χαμμέννα
 Δὲν εἶν' ὄχι ἀκόμη σθυμμένα
 εἰς τὴν μνήμη παθόντος λαοῦ.
 Τοῦ σεπτῷ Πατριάρχου ἡ ἀγχόνη
 Ψευδονεῖρου δὲν εἶνε τὸ φάσμα.
 Καὶ τοῦ Διάκου ὁ ὄβελος δὲν εἶν' πλάσμα
 Ποῦ νὰ ἔγ' ἴκε ἀπὸ τ' ὄχλου τὸ νοῦ.
 Ἦλθε ἡ ὥρα ἡ Ἑλλάς θὰ παλαιῶν
 Ἰπὲρ πόνων πατρίδος δικαίων·

Ἐκ τῶν τέκνων τῆς πλήθης γενναίων
 Στὸ πεδίον τῆς μάχης ὀμοῦν.
 Πῶς τοῦ ἔχθρου τὴν ὀρμὴν δὲν φοβεῖται
 Ὅλοι ἡξέυρον, ὡς κ' οἱ ἐρημοὶ λόγγοι·
 Πῶς δὲν κύπτει, ἀρκεῖ ἔν Μεσολόγγι·
 Πῶς νικᾷ ἐπὶ ἐπὶ τὰ μαρτυροῦν.

Τὴν ἀστράπτουσα λάβα ἀκοντίζει
 Ἦδη ἡ Κρήτη ὡς ἡφαίστειο κοιλιάζον·
 Στὴν ἑσπὴν τὸ Βυζάντιον θαυμάζον
 Ἄκουει τρόμους, στὸ στήθος παλμούς.

Ὁ Θεὸς μεθ' ἡμῶν ἡ Ἀλβανία
 Στὴν Ἑλλάδα μετ' ἑσθλας προβαίνει
 Κι' εἰς τὰ Γιάννινα ἐμὰς περιμένει
 Ὅχι αὐθέντας, ἀλλ' ὡς ἀδελφούς.

Δὲν θ' ἀρπάξωμε ὅ,τι ἐδώσαν ἄλλοι
 Ἱστορία καὶ οὐράνιος νόμος·

Πλὴν κανεῖς μὴ κληθῆ κληρονόμος
 Τοῦ μὴ φρέμοντος ἄλλους ἢ ἐμᾶς.

Μὴ κανεῖς ἀπαιτήση τὸν τόπον
 Ὅπου Ἑλλάς πανταχόθεν ἀναβρέσει·
 Ὅχι, ἡ γῆ ποῦ τὰ Στάγμερα κλειεῖ
 Δὲν ἀνίηκε εἰς Σλαῶν φυλάς.

Ἰδικός μας λαὸς εἶνε ἐκεῖνος
 Ὁ Ἄρσικὴν καὶ Ἀσίαν ὑποτάξας
 Τὸν ὑπόδουλο Τάγγην ὁ διδάξας
 Τὴν γλυκεῖαν τοῦ Ὁμήρου φωνή.

Καὶ δικαίους εἶν' ὅσοι ἐγενήθησαν
 εἰς τὸ εἶκοσιένον γενναῖα,
 Ποῦ ὁ σταυρὸς πάγει ἡμῶν ἡ σημαία
 Ἦτο ἐλπίς εἰς αὐτοὺς καὶ ζωή.

Ὡ δυνάσται! ἡ Ἑυρώπη πλέον δούλη
 Τὴν ὠραία Ἀνατολὴ μὴν ἀφίκη
 Καὶ ἄς σῆς δέση δικαία συνθήκη,
 Ἐμβλημα ἄξιον ἀρετῆς ἰσχυροῦ.

Καὶ ἐν καιρῷ διανομῆς νὰ δικάστε
 Μεταξὺ τῶν Βουλγάρων κ' Ἑλλήνων,
 Μεταξὺ τοῦ τυρλοῦ θράσους ἐκείνων
 Κι' ἱστορίας ἐνδόξου λαοῦ

Καὶ σὺ φίλη, ἀδελφὴ Ἰταλία,
 Νῦν μεγάλη στῆ φήμη στὸ σθένος,
 Σὺ, ποῦ ξέρεις τί ἐστὶ ζυγὸς ξένος
 Διότι ὑπέφερες τοιοῦτον ζυγόν,

Τώρα δεῖξέ πῶς ὅτε ἡ πατρίς μας
 εἰς τοῦ Βίκτωρος τὰθλα ἐσκουτούσε,
 Μὲ τὴ τύχη σου ἡμοῦ ἐχαίρετοῦσε
 Καὶ τὸ τέλος τῶν πόνων ἡμῶν.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

[διήγημα]

Ἠγαπῶντο καὶ ἠγαπῶντο περιπαθήσασα, ἀγνό-
 τατα. Ἰνομάζοντο Σ ω σ ά ν ν α καὶ Δ η μ ό δ ω-
 ρ ο ς· δεκαεξάετις ἐκείνη, εἰκοσάτης ἐκείνης.

Ἐν τῇ γαδιόδρομῳ τῆς ζωῆς συναντηθέντες ποτὲ
 ἀντήλλαξαν ἐν βλέμμα καὶ ἐν μεδιάζμα καὶ ἠγαπή-
 θησαν.

Πλάνητες ὁδοιπόροι καὶ αὐτοὶ ἀναζητοῦντες τὴν
 εὐτυχίαν εἰς τὸ πικρὸν καὶ ἀδεξιοδὸν δάσος τῆς ζω-
 ῆς καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐλπίδων καὶ πόθων φερό-
 μνοι εἶδον ἀλλήλους καὶ ἐν δακρύοις καὶ χαραῖς
 ἐξομολογήθησαν τοὺς πόθους αὐτῶν τοὺς κρυφίους
 καὶ συνδέσαν τὰς χεῖρας αὐτῶν δι' ἐνὸς ἐνηγκαλι-
 σμοῦ, τὰς καρδίας τῶν δι' ἐνὸς ὄρκου καὶ τὰ χεῖλη
 τῶν δι' ἐνὸς φιλήματος.

Ἴδου ἔλη ἡ ἱστορία τοῦ ἔρωτός των.

Εὐτυχεῖς παρήγγοντο αἱ ἡμέραι τοῦ βίου των καὶ
 εὐτυχεστέρως ἀνεροπάλουσαν καὶ ἤλπιζον καὶ περιέμενον
 τὰς τοὺς μέλλοντος. εἰς τοὺς βεμβασμούς αὐτῶν εἰς
 τὰς ὄνειροπωλήσεις των οἱ ὠραῖοι καὶ ἀγαθοὶ, οἱ πι-
 σοὶ καὶ μελιχριοὶ ἡμῶν ἐρασαί, ἀνταλλάσσοντες τὰς
 ψυχὰς αὐτῶν, δὲν ἠδύναντο νὰ διακρίνωσι τίς κατεῖ-
 χε τὴν ψυχὴν τοῦ ἑτέρου, τοσοῦτον ὀμοιάζον αἱ αἰῦλαι
 αὐτῶν ὑπάρξεις. Ἦ ἑνωσίς των δὲν ἦτο πλέον καθή-
 καν ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τῆς τιμῆς, οὐδὲ δεσμός ὄρκου,
 ἀλλὰ καθαρὰ ἀνάγκη, διότι οὐδεὶς τῶν δύο ἠδύνα-
 το νὰ ζήσῃ ἀνευ τοῦ ἑτέρου.

Μίαν ἡμέραν ὁ ὑπερῆρνος καὶ γενναῖος Δημόδωρος
 πλησιάζων τὴν Σωσάνναν τῇ ἀνήγγειλε περιπαθῶς
 ὅτι ἐντὸς ὀλίγου οἱ γάμοι αὐτῶν ἐμελλε νὰ τελε-
 θῶσιν.

Ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῆς εὐδαίμονος ταύτης καὶ
 θρησκευτῆς ἀγγελίας, οἱ μέλανες καὶ γλυκεῖς ὀφθαλμοὶ
 τῆς νεάνιδος ἔτραψαν ὑπὸ χαρᾶς, αἱ δὲ ἀβραὶ καὶ
 λευκαὶ χεῖρές τῆς ὑψώθησαν εὐγνωμόνας πρὸς τὸν
 οὐρανόν.

—Οἱ γάμοι μας; εἶπε μετὰ τρεμούσης φωνῆς·
 καὶ ἐβρίθθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πισοῦ αὐτῆς.

Οὐδέποτε ἀπ' οὗτου ἐλαμψαν ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ
 οὐρανοῦ, οἱ ἀξέρες ἀντηλλάγη φιλίμα φιλοφωρότε-
 ρον, ἐλγνέστερον καὶ γλυκύτερον τοῦ φιλήματος ὅπερ
 ἀντήλλαξαν οἱ δύο ἡμῶν εὐδαίμονες μελλονόμενοι.
 Χαίρετε ὦ εὐτυχεῖς, ὦ εὐδαίμονες ὑπάρξεις αἰτι-
 νες ἐντὸς ὀλίγου θὰ πανηγυρίσητε τὴν ἐορτὴν τῆς

καρδίας ὑμῶν.
 Εἰσεέλθετε εἰς τὸν βίον, τὸ πᾶν μελωδεῖ ἐντὸς καὶ
 πέριξ ὑμῶν. Ὁ ἔρωσ ὑμῶν τὸ κράμα τοῦτο τῆς
 οὐρανιας ἡδονῆς τῆς πικρίας καὶ τῶν δακρύων, ἐντὸς
 ὀλίγου θὰ ἐξέλθῃ ἠγιασμένος ὡς ἀπὸ οὐρανίαν κο-
 λυμβήθραν Σιλωάμ—τοῦ γάμου.

Σπεύσατε, ταχύνετε τὴν ὥραν διότι ἡ εὐτυχία
 ἔχει πολλὰς ἀκοὰς καὶ σαγηνεύεται ὑπὸ τοῦ φθόνου!

Ῥίψατε ὅσον τάχιστα τὸν κύβον τοῦ μέλλοντος ἐ-
 πί τῶν καρδιῶν ὑμῶν καὶ ἐνώσατε τὴν τύχην καὶ
 τὰς ἡμέρας ὑμῶν, διότι ἡ εὐτυχία ὡς ἀσραπὴ πα-
 ρέρχεται!

Ὁ γάμος θ' ἀνοίξῃ ἐνώπιον ὑμῶν μαρκεῖς ἀ-
 τραπούς ἐξαισίου κόσμου διότι πολὺ ἠγαπήθητε.

Σπεύσατε, ταχύνετε τὴν γλυκεῖαν ὥραν!

Ἄν ὁ ἔρωσ εἶνε ἡ ποίησις τῆς καρδίας, ὁ γάμος
 εἶνε ἡ ποίησις τοῦ ἔρωτος, ὁ ἀληθῆς ἔρωσ προσ-
 τρέχει εἰς τὴν θρησκείαν ὡς ὁ πάσχων εἰς τὸν
 ἰατρὸν, μὴ πεισούση τῶν ἀποπεπλανημένων τῶν πι-
 σευόντων ὅτι ἡ πρώτη τοῦ γάμου νύξ εἶναι ἡ τε-
 λευταία τοῦ ἔρωτος, διότι ἐν ὅσῳ ὑπάρχουσιν ἄσρα
 ἐν τῷ οὐρανῷ, ἐν ὅσῳ ὁ ἀνθρώπινος ὀφθαλμὸς κλαί-
 ει καὶ ἡ καρδία ἀνταποκρίνεται διὰ παλμῶν εἰς
 τὴν μυσηρωδὴ τῆς φύσεως φωνὴν, ὁ γάμος θέλει
 εἶσθαι ἡ εὐγενεστέρη, ἡ μόνη ἀμοιβὴ τῶν μαρτύ-
 ρων τῆς καρδίας.

Μετὰ δύο ἡμέρας ἡ Σ ω σ ά ν ν α καὶ ὁ Δ η-
 μ ό δ ω ρ ο ς θὰ προσέλθωσιν ἐνώπιον τοῦ βωμοῦ
 τοῦ γάμου. Μετὰ δύο ἡμέρας ἡ ὀρφανὴ Σ ω σ ά ν ν α
 θέλει ἀποβάλει διὰ παντός τὴν σολὴν τοῦ πένθους
 ἵνα περιβληθῇ τὴν γαμήλιον καὶ λευκὴν, ὡς ἡ ψυ-
 χὴ αὐτῆς, ἐσθῆτα.

Τὰ ἀνήθη τὰ μόννα ἄττινα ἐπὶ τῆς γῆς μετὰ τὸν
 Δ η μ ό δ ω ρ ο ν ἠγάπησε καὶ ἐλάτρευσε, θέλου
 κοσμίσει τὴν κεφαλήν καὶ τὸ σῆθος αὐτῆς, ἐπὶ τῆς
 αὐτῆς; δὲ κλίνης μετὰ τῆς παρθενίας τῆς θέλου
 συναποθάνει.

Ἐν ὀνόματι τῆς προσκαλῶ ἡμᾶς ἀπὸ τοῦδε εἰς τοὺς
 γάμους τῆς.

II

Λέγουσιν ὅτι ὁ κύκνος κελᾶδεῖ οὐρανόως ὀλίγας
 στιγμάς μόνον πρὶν ἢ ἐκπνεύσει!—διὰ τὸ τοῦτο; πρᾶ-
 σισθάνεται ἀράγει τὸν θάνατόν του τὸ εὐχαρὶ πτι-
 νὸν καὶ ἀποχαίρετᾷ τὸν κόσμον, ἢ ἀγνοεῖ τὴν συμ-
 φορὰν του καὶ βαυκαλιζέται ὑπὸ χρυσῶν ἐλπίδων κα-
 θ' ἣν ὥραν ὁ φοβερός νόμος καταδικάζει αὐτὸ εἰς
 θάνατον;

προσπεφαιού εις γωνίαν τῆς ἐστίας καὶ συνδαυλί-
ζουσιν. Οἱ ἐπισηχολημένοι ὀφθαλμοὶ τῆς ζητοῦσιν
εἰς τὰς φλέβας τῶν μακραινῶν μορφῶν τῶν ζῶων ἢ
τῶν τοπειῶν, μυρίαν ὕλην ὀνειροπολημάτων καὶ
παραδεδομένη αὐτῇ ἐν τῇ ἀρροσιώσει ἔκκει τὴν ἄκραν
τοῦ ποδὸς διὰ τῆς κακαυμένης ἐκ τῆς πυρᾶς πυ-
ραγρίδος.

Νὰ ἀληθεῖς τρέλλα θὰ εἰπῆτε· δὲν εἶναι τοῦτο
μυθιστόριμα ὕπερ ποιῶ κυρία καὶ ὑμεῖς καλῶς τὸ
παρητηρεῖτε.

(ἐπετα συνεχῆ)

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

διήγημα

(συνέχεια· ἴδε προηγ. φυλλ.)

Ὁ Λιθερίας Γερακάρης—τοῦτο ἦτο τὸ ἀληθὲς ὀ-
νομά του—εἶχε ζήσει μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὄν-
ον παραχῶδη, ὅστις ἠδύνατο ν' ἀποτελέσῃ πολυτομον
μυθιστόριμα. Μετὰ τὰς πρώτας τῆς νιότητος ἐν ἑ-
ρωτικαῖς περιπετεῖαις ὀρυβώδεις ἡμέρας καὶ τοὺς ἀ-
γῶνας αὐτοῦ ἐν ταῖς φιλετικαῖς διαφοραῖς καὶ ἐν
ταῖς πειρατικαῖς ὕστερον ἐπιχειρήσεσι, καὶ μετὰ τὴν
σύλληψιν αὐτοῦ καὶ τὴν πολυετῆ ἐν τοῖς κατέργοις
κάθειρῃ ἢ Πύλῃ εἶχεν ἐλευθερίας αὐτὸν καὶ ἀνα-
θέσει ὑπερτάτην ἐν Λακωνίᾳ ἐξουσίαν, ἵνα ὑπὸ τὸν ζυ-
γὸν αὐτῆς καθυποτάξῃ τοὺς ὀμοφύλους του. Μισθ-
θεῖς ὅμως ὑπὸ τῶν συμπατριωτῶν του ἐγκαταλεί-
πει μετ' ὀλίγον τοὺς φίλους του Τούρκους, ἐπιδίδεται
πάλιν εἰς τὸ προσφιλὲς αὐτῷ πειρατικὸν στάδιον καὶ
ἐπιτίθεται κατ' αὐτῶν λυσσαλέος. Μετὰ πολλοὺς ἀ-
γῶνας κατῶρθωσαν οἱ Τούρκοι ἐκ νέου νὰ συλλάβωσιν
αὐτόν, τὸν ἔρριψαν δὲ εἰς τὰς καθύγρους φυλακὰς τοῦ
Μπάνιου, ὅπου ἐν μόνον πολιτικῇ ὀπισθοβουλίᾳ ἐ-
ξήγαγον πάλιν αὐτόν. Ἡ ἐν τῷ δεσμητηρίῳ δια-
μονὴ εἶχεν ἀλλοιώσει τὰ χαρακτηριστικὰ του, ἀλλ'
οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐξηκολούθουν πάντοτε ἀστρά-
πτοντες φλόγα καὶ αἰ κινήσεις αὐτοῦ ἐνέχουσαι με-
γαλείον.

Εἶδε τὴν Ἀναστασίαν ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ἐ-
λευθέρωσίν του. Ἡ καλλονὴ τῆς τὸν ἐμάγευσεν ἢ τὰ
πλοῦτη τῆς τὸν ἐσαγήνευσαν· Ἡ τρικυμώδης καρ-
διά του ἦτο προσιτὴ ἔτι εἰς τοῦ ἔρωτος τὸ ἀγνὸν αἰ-
σθημα, ἢ μήπως ἔνοχος πόθος ὅπως γίνῃ κύριος τῆς
περιοισίας τῆς γενόμενος συνάμα καὶ τῆς ἠδύτης
τῶν θελητήρων τῆς εὖρεν αὐτόν· [Ἔ]ἵναι αἰνίγμα ἐ-
στορικὸν τὸ πάθος τοῦτο τοῦ Λιμπεράκη. Τὰ μετέ-

πειτα συμβάντα διευκολύνουσι πῶς τὴν λύσιν, ἀλλ'
ὅπως ὀποιοτε εἶναι τολημῶν νὰ παραδεχθῶμεν εἴτε
τὸ ἐν εἴτε τὸ ἄλλο.

Τὸ ἀληθὲς εἶναι ὅτι ὁ Λιμπεράκης ἀντιγαπήθη
ὑπὸ τῆς Ἀναστασίας. Ἀντὶ τοσούτων θερμῶν αὐτῆς
λατρευτῶν ἐκεῖνη προὔφημος τὸν ἀγνωστον ἔραστον.
Ἡ καρδιά τῆς δὲν προσοθάνθη ποῖας ἀπάτης· ἐμελ-
λε νὰ γίνῃ θύμα. Ἡγάπα.

Ἄλλ' ἡ ἐσπέρα ἐπῆλθε· ἡ παροδικὴ ἐροχὴ τῆς
παρελθούσης νυκτὸς εἶχε καθαρῆσι τὴν ἀτμόσφαιραν
καὶ τὰ πάντα ἦσαν καὶ πάλιν γαληνιαῖα καὶ αἰγυλιᾶ.
Ὁ βῆς τῆς Μάνης ἐπανήρχετο εἰς τὸν κῆπον, ἀντὶ ὀ-
μως τῶν πολυτελῶν χρυσοφάντων ἐνδυμάτων καὶ πά-
λιν φουστάνελλα περιέβαλλε τὸ εὐρύτερον σῶμα
του. Ἦλθεν ἡ κανονισθεῖσα ὥρα· ἀλλὰ θὰ εἴθῃ καὶ
ἡ Ἀναστασία· Ἐκ τῆς νέας ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς πάλ-
λης ἐξῆλθε καὶ πάλιν ὁ ἔρως νικητῆς. Πρέπει νὰ τὸ
πιστεύσωμεν διότι ἰδοὺ αὐτῇ ἐροχόμενῃ καὶ ἀπόψε
εἰς τὴν συνέντευξιν.

— Καλιστέρα μπέτη, εἶπεν ἄμα πλησιάσασα το-
νίζουσα τὴν τελευταίαν ταύτην λέξιν.

— Μπέτης, ἐπανελάθειν ἐκείνον ἐλαμῶς, καὶ πῶς...

— Πῶς; Καὶ δὲν γνωρίζεις ὅτι ἔμαθα τὰ
πάντα, μπέτη τῆς Μάνης; Διατί νὰ μοῦ ἀποκορύψῃς
ποῖος εἶσαι; Διατί νὰ μὲ ἀπατᾷς ἐνῶ τόσοσιν μεγά-
λον τίτλον ἔχεις εἰς τὸ ὄνομά σου;

— Σχηγώρησέ με, ἐνόμιζον ὅτι

— Ἐνόμιζες βέβαια ὅτι θὰ σὲ ἀποστραφῶ ἀμέ-
σως, ὅτι δὲν θὰ καταδεχθῶ νὰ παραδώσω εἰς σὲ
τὴν καρδίαν μου τὴν τοσούτῃ περιζήτητον. Λοιπὸν
διατί δὲν μοῦ τὸ εἶπες, ἀφοῦ τὸ ἐγνωρίζεις ἐκ τῶν
προτέρων; Ἐπίστευες ποτὲ ὅτι θὰ παραδεχθῶ νὰ ἐ-
νάσω τὴν τύχην τὴν ἰδικὴν μου μετὰ τὸ ὄνομα ἐνός
τυχοδιώκτου, νὰ παραδώσω τὴν καλλονὴν μου καὶ τὰ
πλοῦτή μου εἰς τὰς χεῖρας ἐνός ἀθλοῦ...

— Ἄκουσέ με, σὲ παρακαλῶ, Ἀναστασία, εἶπεν ὁ
Λιμπεράκης. Δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι ἡ καταγωγὴ σου εἶναι
ὕψηλότερα τῆς ἰδικῆς μου, ἀλλὰ τώρα βλέπεις εἴμαι
καὶ ἐγὼ μετῆς τῆς Μάνης...

(ἐπετα συνεχῆ)

A. Σ. ΜΑΤΕΣΙΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βιβλιοκρισία (Φ. Δι Μέντος).—Ὁ ὀνικός τῶν Ἑλλή-
νων ὕμνος. (Σ. Δε-Βιάζης).—Ποίημα Μ. Μαρτζώκη, μετ.
[Α. Ραφτάνη].—Ἱστορία ἐνός ἀνδρος (Δ. Ἡλιακόπουλος).
—Ἐμμελίαι, μετάρρασις (Γ. Μάνης).—Ἀναστασία,
διήγημα· συνέχ. (Α. Μάτεσις).

ΤΥΠΟΙΣ Σ. ΚΑΥΟΚΕΦΑΛΟΥ